

Rapport

Datum: 25 januari 2006

Rapportnummer: 2006/026

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Midden en West Brabant op 16 mei 2004:

naar aanleiding van het feit dat zijn echtgenote haar tas in een restaurant had achtergelaten, hem niet op afdoende wijze heeft geholpen;

hem onheus heeft bejegend door te twijfelen aan verzoekers integriteit.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker is werkzaam bij het regionale politiekorps Midden en West Brabant. Op de avond van 15 mei 2004 heeft hij samen met zijn echtgenote in een restaurant gegeten. Dit restaurant bevindt zich binnen het werkgebied van het regionale politiekorps Midden en West Brabant. Op 16 mei 2004 kwam verzoekers echtgenote erachter dat zij haar handtas kwijt was; zij had deze de vorige avond waarschijnlijk in het restaurant laten liggen.

Verzoeker heeft vervolgens gebeld naar het restaurant, maar daar werd de telefoon niet opgenomen. Hierna is verzoeker naar het restaurant gereden om te zien of er ergens een sticker was geplakt waarop eventueel een telefoonnummer van een waarschuwingsadres te zien zou zijn. Dit bleek niet het geval te zijn. Waarschuwingsadressen van onder andere restaurants zijn opgenomen in het Bedrijfs Informatie Systeem van een politiekorps.

Verzoeker heeft het regionale politiekorps Midden en West Brabant gebeld en kreeg een medewerkster van de meldkamer van dat korps aan de lijn. Hij heeft zich kenbaar gemaakt als politieambtenaar. Het regionale politiekorps Midden en West Brabant heeft aan verzoeker geen informatie verstrekt.

2. Verzoeker heeft op 16 mei 2004 een klacht bij het regionale politiekorps Midden en West Brabant ingediend. Hij klaagde erover dat hij niet de beschikking kreeg over het waarschuwingsadres van het restaurant en dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Midden en West Brabant hem onheus had bejegend. Naar aanleiding van de klacht heeft de interne klachtbehandelaar van het korps een intern onderzoek ingesteld. De korpsbeheerder heeft op 11 augustus 2004 en op basis van de bevindingen van de interne klachtbehandelaar de klacht niet gegrond verklaard.

Op 23 augustus 2004 heeft verzoeker de korpsbeheerder geschreven dat hij het niet eens is met het oordeel van de korpsbeheerder. Vervolgens heeft de klachtencoördinator verzoeker op 30 augustus 2004 meegedeeld dat verzoeker zich kan wenden tot de Nationale ombudsman als hij het niet eens is met de beslissing op zijn klacht.

Verzoeker heeft zich bij brief van 11 september 2004 gewend tot de Nationale ombudsman.

3. De Nationale ombudsman heeft op 16 november 2004 het onderzoek geopend. Op 2 december 2004 heeft het regionale politiekorps Midden en West Brabant de Nationale ombudsman aangegeven dat het met verzoeker een bemiddelingsgesprek wil aangaan. Dit gesprek heeft niet kunnen plaatsvinden.

I. Ten aanzien van de hulp

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Midden en West Brabant op 16 mei 2004 naar aanleiding van het feit dat zijn echtgenote haar tas in een restaurant had achtergelaten, hem niet op afdoende wijze heeft geholpen.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en zag geen reden om zijn standpunt zoals ingenomen bij de interne klachtbehandeling te wijzigen. De korpsbeheerder heeft zijn beslissing op de klacht gebaseerd op het intern onderzoek van de klachtbehandelaar. De interne klachtbehandelaar heeft geconcludeerd dat verzoeker de gewenste informatie niet heeft gevraagd voor de vervulling van zijn politietaak maar voor een privé-aangelegenheid. Op grond van de Wet Politierregisters (Wpolr.) mogen gegevens uit een politieregister alleen aan ambtenaren van politie worden verstrekt wanneer zij die gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun politietaak. Verzoeker heeft, aldus de korpsbeheerder, niet aangegeven dat hij het verzochte telefoonnummer voor de vervulling van zijn politietaak nodig had. De korpsbeheerder is van mening dat verzoeker op afdoende wijze is geholpen. De korpsbeheerder acht de klacht daarom niet gegrond.

3. Gedurende het onderzoek is het volgende naar voren gekomen.

Verzoeker heeft een medewerkster van de meldkamer van het regionale politiekorps Midden en West Brabant verzocht om het telefoonnummer van de sleutelhouder van het restaurant. Zij heeft verzoeker toen gezegd dat zij dit niet kon geven. Verzoeker was het hier niet mee eens waarop de medewerkster van de meldkamer verzoeker aangaf dat zij hem terug zou bellen. Na een paar minuten heeft zij verzoeker teruggebeld en hem gezegd dat zij van de dienstdoende wachtcommandant het verzochte telefoonnummer niet mocht verstrekken. Verzoeker heeft toen gevraagd om de wachtcommandant te spreken. Toen hij de wachtcommandant aan de lijn kreeg, heeft verzoeker zich geïdentificeerd als politieambtenaar die bij een ander korps werkzaam was. Verzoeker heeft de wachtcommandant vervolgens gevraagd om het waarschuwingsadres of als intermediair op te treden omdat er belangrijke papieren in de tas van zijn echtgenote waren. De wachtcommandant heeft verzoeker toen meegedeeld dat hij aan zijn verzoek geen gehoor kon geven nu hij verzocht om gegevens die bestemd zijn voor politiegebruik. Deze

gegevens worden, aldus de wachtcommandant, niet aan derden verstrekt. De klachtbehandelaar heeft naar aanleiding van zijn poging om een bemiddelingsgesprek te beleggen, waarbij verzoeker en de wachtcommandant aanwezig zouden zijn, een verslag opgesteld.

Uit dit verslag blijkt dat verzoeker ten overstaan van de klachtbehandelaar heeft aangegeven dat hij in het gesprek met de wachtcommandant heeft gezegd dat hij politiegoederen kwijt was geraakt in het betreffende restaurant. Verzoeker deelde de klachtbehandelaar ook mee dat hij dit niet zeker weet en twijfelt of hij de wachtcommandant daadwerkelijk had gezegd dat hij 'politiegoederen' kwijt was. De klachtbehandelaar heeft naar aanleiding van de bemiddelingspoging ook de wachtcommandant gesproken. De wachtcommandant bleef erbij dat hij zeker wist dat verzoeker tijdens het gesprek op 16 mei 2004 niet heeft gesproken over 'politiegoederen' maar over 'belangrijke spullen'.

Beoordeling

4. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer. Het grondrecht van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, zoals dat is neergelegd in de Grondwet en enkele verdragsbepalingen (zie Achtergrond, onder 1., 2. en 3.), is in het geding indien de politie privacygevoelige informatie verstrekt aan derden, welke verstrekking verzoeker van het regionale politiekorps Midden en West Brabant in deze verlangde.

5. Uit de aard van haar taken vloeit voort dat de politie veelal beschikt over informatie waarbij de persoonlijke levenssfeer in het geding is. Het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan er in bepaalde gevallen toe leiden dat de politie moet besluiten tot een zekere geslotenheid naar buiten toe.

6. In de Wpolr en het Besluit politieregisters (Bpolr) is bepaald welke personen en instanties toegang hebben tot de zogenoemde Wpolr-gegevens. Voorts is in voornoemde wet en voornoemd besluit bepaald aan welke personen en instanties informatie onder voorwaarden kan en mag worden verstrekt. Deze wet en dit besluit voorzien in een gesloten systeem van gegevensverstrekkingen. Voornoemde bepalingen geven een limitatieve opsomming van personen en publieke instanties waaraan gegevens verstrekt kunnen worden. Artikel 14 van de Wpolr. bepaalt onder meer dat uit een politieregister gegevens worden verstrekt aan politieambtenaren, voor zover zij deze behoeven voor de vervulling van de politietaak (zie Achtergrond, onder 4.1.).

7. Verder verplicht artikel 30 van de Wpolr. tot geheimhouding van persoonsgegevens, tenzij de wet mededelingen daarover toelaat of de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt (zie Achtergrond, onder 4.2.).

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 27 februari 2004 bepaald dat het verstrekkingensysteem van de Wpolr dusdanig gesloten is dat de politie geen gegevensverstrekkingen mag doen die niet uitdrukkelijk bij of krachtens de wet zijn toegestaan (zie Achtergrond, onder 5.). De Hoge Raad heeft in voornoemd arrest overwogen dat de Wpolr er niet toe strekt om via de weg van artikel 30, eerste lid, de door de wet geboden mogelijkheden te verruimen.

8. Verzoeker was weliswaar politieambtenaar, maar de reden waarom hij het waarschuwingsadres opvroeg, hield geen verband met de politietaak. Het regionale politiekorps Midden en West Brabant heeft dan ook terecht - en in overeenstemming met het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer - de verstrekking van deze informatie geweigerd.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

9. Voor zover verzoeker erover klaagt dat het regionale politiekorps Midden en West Brabant hem verder niet voldoende heeft geholpen, oordeelt de Nationale ombudsman als volgt.

10. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig opstellen.

11. De Nationale ombudsman overweegt dat uit oogpunt van hulpvaardigheid het op de weg van het regionale politiekorps Midden en West Brabant had gelegen om met gebruikmaking van het waarschuwingsadres het betreffende restaurant zelf te benaderen met de vraag of de door verzoeker gezochte tas daadwerkelijk in het restaurant was. Door dit niet te doen heeft het regionale politiekorps Midden en West Brabant in strijd gehandeld met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk

II. Ten aanzien van de bejegening

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Midden en West Brabant hem op 16 mei 2004 onheus heeft bejegend door te twifelen aan verzoekers integriteit.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en zag geen reden om zijn standpunt zoals ingenomen bij de interne klachtbehandeling te wijzigen. De korpsbeheerder heeft zijn beslissing op de klacht gebaseerd op het intern onderzoek van de klachtbehandelaar. De interne klachtbehandelaar heeft naar aanleiding van de interne klacht geconcludeerd dat het verstrekken van het waarschuwingsnummer door het regionale politiekorps Midden en

West Brabant zou leiden tot een strafbaar feit nu de verstrekking gegeven de omstandigheden van dit geval, niet was geoorloofd. Het door een politiemedewerker aanzetten tot het plegen van een strafbaar feit door een andere politiemedewerker kan beschouwd worden als niet integer gedrag.

3. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de wachtcommandant door te zeggen dat verzoeker als politiemans moest weten waar hij mee bezig was en dat het niet integer was, twijfelde aan zijn integriteit.

4. Gedurende het onderzoek is het volgende naar voren gekomen. De betrokken ambtenaar heeft naar aanleiding van het telefoongesprek met verzoeker een aantekening in het Logboek Wachtcommandant gemaakt. Betrokken ambtenaar heeft in het logboek geschreven dat hij verzoeker had uitgelegd dat de gegevens in de systemen van de politie alleen mogen worden aangewend voor politiegebruik. Verzoeker heeft, aldus de aantekening van betrokken ambtenaar, hem toen gevraagd waar de collegialiteit was gebleven. Hierop heeft betrokken ambtenaar verzoeker deze vraag teruggesteld omdat verzoeker, aldus de betrokken ambtenaar, hem vroeg iets te doen wat niet kon. Vervolgens heeft betrokken ambtenaar verzoeker aangegeven dat het hier gaat om integriteit en dat hij hem de gegevens niet wilde verstrekken.

Beoordeling

5. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

6. In deze zaak lopen de lezingen van verzoeker en van de betrokken ambtenaar enigszins uiteen. Volgens verzoeker heeft de betrokken ambtenaar gezegd dat het niet integer was waarmee hij bezig was. De gang van zaken is volgens de betrokken ambtenaar anders: hij heeft verzoeker aangegeven dat het hier gaat om integriteit en dat hij hem de gegevens niet wilde verstrekken. Wat er ook van de verschillende lezingen van de feiten zij, zou vast komen te staan dat de lezing van verzoeker de juiste was, dan nog trekt de Nationale ombudsman de conclusie dat de gedraging niet in strijd was met het vereiste van correcte bejegening. Immers het verzoek om verstrekking van het waarschuwingsadres was in strijd met de Wpolr. en van verzoeker als politieambtenaar mocht worden verwacht dat hij op de hoogte is van het feit dat de desbetreffende betrokken ambtenaar gegeven de omstandigheden van het geval de verzochte gegevens niet mocht verstrekken.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van regionale politiekorps Midden en West-Brabant is

gegrond ten aanzien van:

het beroep op het korps als intermediair, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

niet gegrond ten aanzien van:

het verzoek om verstrekking van het waarschuwingsadres;

de bejegening.

Onderzoek

Op 14 september 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te R., met een klacht over een gedraging van regionale politiekorps Midden en West Brabant. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West Brabant, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 11 september 2004, met bijlagen over de interne klachtprocedure bij het regionale politiekorps Midden en West Brabant;

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 16 november 2004.

Standpunt van de korpsbeheerder van 3 maart 2005, met als bijlage een verklaring van de chef van het district Bergen op Zoom van het regionale politiekorps Midden en West Brabant.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

Artikel 10, eerste lid

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperking, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer."

2. Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

Artikel 8, eerste lid

"Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie."

3. Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR)

Artikel 17, eerste lid

"Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam."

4. Wet politieregisters (Wpolr.)

4.1 Artikel 14, aanhef, onder a

"Uit een politieregister worden gegevens verstrekt aan:

a. ambtenaren van politie, voor zover zij deze behoeven voor de vervulling van de politietaak en zij niet zijn aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie en aan ambtenaren die krachtens artikel 13c, vijfde lid, zijn aangewezen, voor zover zij deze behoeven ter opsporing van strafbare feiten."

4.2. Artikel 30, eerste lid

"Een ieder die krachtens deze wet de beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover een bij of krachtens deze wet gegeven voorschrift mededelingen toelaat, dan wel de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt."

5. Hoge Raad 27 februari 2004, NJ 2004/599, overweging 3.6

"De Wet politieregisters strekt niet ertoe om via de weg van art. 30 lid 1 (...) de door die wet geboden mogelijkheden te verruimen."